

Begrip

moslims

christenen

Nr. 40 Mei-Juni 1978
prijs f 1.50
abt. f 15.--
giro 815474

HET GEBEDSSNOER IN DE ISLAM
DE "99 SCHOONSTE NAMEN" VAN GOD

"Begrip"
Wüstelaan 80
Santpoort

Ten geleide

In de afgelopen jaargang hebben we enkele malen getracht de Islam tastbaar te maken door te spreken over konkrete personen en zaken die in iedere geloofsgemeenschap een rol spelen en waarvan we de equivalenten terug vinden in onze eigen godsdienst.

We spraken over de Koran als geschreven openbaring, het equivalent van de Bijbel; over de moskee als gewijde gebedsruimte, het equivalent van kerk; over de imam als voorganger en geestelijk leider, het equivalent van pastor of predikant; over de islamitische gemeenschap als equivalent van parochie of gemeente. (nrs. 34 en 36).

In dit nummer gaat het hoofdartikel over het gebedssnoer in de Islam. Ook hier vinden we het equivalent, althans bij de Katholieken, in de rozenkrans. Nog in andere godsdiensten vindt men het gebedssnoer of varianten daarvan.

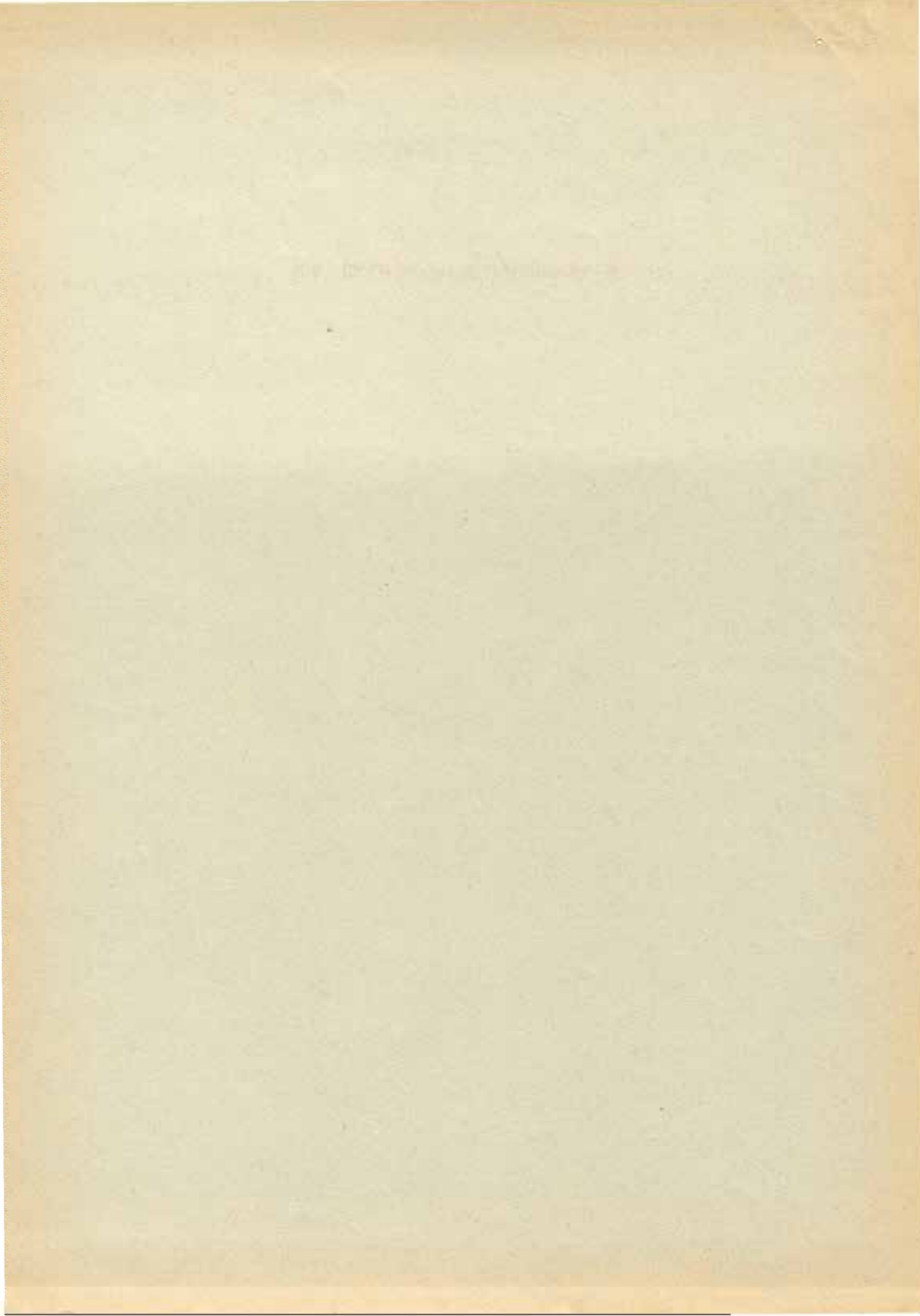
Wat gaat er achter het gebedssnoer schuil?

Een oneigenlijk gebruik? Een soort amulet of voorwerp waaraan een bovennatuurlijke kracht wordt toegekend?

Of hebben we hier te maken met een gebedskultuur, met pogingen die gewone mensen aanwenden om zich op God te concentreren en die hun wortels vinden in de wijze waarop grote mystieken in diverse godsdiensten omgingen met God?

De Islam heeft grote mystieken gekend, vooral in de eerste eeuwen van haar bestaan. Zij hebben het gebedssnoer ingevoerd en de eenvoudige vrome moslim voelde zich aangesproken door deze praktijk.

P. Backx

HET GEBEDSSNOER IN DE ISLAM.

Onder de aanhangers van de wereldgodsdiensten vindt men een schijnbaar onuitroeibaar verlangen om de Absolute, de Oneindige binnen de ervaringswereld te halen en Hem - zo het mogelijk ware - evenredig aan Zijn grootheid en oneindigheid te loven en Zijn naam te gedenken.

Om zich hierop te concentreren, zoekt de mens naar wegen in houdingen en gebaren of door het gebruik van middelen en instrumenten. Het idee van een altijddurende aanbidding, het ontelbaar vermenigvuldigen van aanroepingen door het rondwentelen van de gebedsmolen bij Tibettaanse boeddhisten en het gebruik van het gebedssnoer door moslims waaraan een volmaakt getal van lofprijzingen gebeden wordt, zijn daar enkele voorbeelden van.

Het gebedssnoer in de Islam wordt "Subha" of "Tesbih" genoemd. In beide woorden vindt men de wortel van het Arabische woord SaBâHa, wat lofprijzen betekent. In moslimlanden waar geen Arabisch gesproken wordt, zullen we misschien verbasteringen van dit woord tegenkomen, maar de wortel van het Arabische woord zal men er overal in terugkennnen.

Om het aantal aanroepingen en lofprijzingen te tellen, gebruiken de moslims een snoer van 99 kralen, gemaakt van hout, steen of ander materiaal. De 99 kralen worden gescheiden in 3 groepen van 33 kralen. Daarvoor dienen twee iets grotere kralen ("imam" genoemd) en een grote langwerpige kraal ("yad" genoemd) waarop de naam "Allah" uitgesproken wordt die het begin of zo men wil het eind aangeeft van een gebedsronde. Het totale getal 100 beantwoordt aan de naam Allah plus de 99 "schoonste namen" (al-asmâ al-husnâ) van Allah.

Het staat wel vast dat het gebedssnoer in de Islam het eerst gebruikt werd door de volgelingen van de mystieke bewegingen die in de tweede eeuw na het ontstaan van de Islam reeds bestonden. Het gewone volk nam dit gebruik al gauw over zodat het gebedssnoer in brede lagen verbreid werd. Tot op heden is het gebruik ervan algemeen. Men ziet ze te koop in winkels, in de huizen ziet men ze tegen de wand hangen en vaak worden ze op zak gedragen of in de reisbagage meegenomen.

Oorspronkelijk diende het gebedssnoer om Allah en Zijn "99 schoonste namen" te gedenken. Daar dankt het ook zijn vorm en samenstelling van de kralen aan. Meestal wordt het gebruikt om de herhaling van de traditionele lofprijzingen te tellen waarmee de vrome moslim op alle momenten van de dag God wil loven en prijzen.

Het wordt tenslotte gebruikt na het rituele gebed waartoe de moslim vijf maal daags verplicht is. Na dit rituele gebed worden nog een aantal aanroepingen en lofprijzingen aanbevolen die men vrij is te doen. Deze worden dan geteld met behulp van het gebedssnoer.

Het noemen van de naam van God, Zijn aanwezigheid onderkennen in alle gebeurtenissen van het leven getuigt van een diep religieus bewustzijn van de mens. Door de toenemende moderniteit die alle facetten van ons dagelijks leven doordringt en de vertechnisering van onze wereld loopt dit religieus bewustzijn gevaar verdrongen te worden.

De gelovige mens zal op eigen wijze, afgestemd op het cultuurpatroon waarin hij leeft, zijn religieus bewustzijn levendig moeten houden. Zo zal de westerse wereld, waar de gebedspraktijk in een crisis situatie verkeert, naar andere wegen zoeken dan de moslim wereld.

Voor de moslim die in de westerse cultuur leeft en deze juist in godsdienstig opzicht negatief beoordeelt, zal het eens te meer een moeilijke opgave zijn om zijn godsdienstig bewustzijn levendig te houden.

Hij vindt geen aanknopingspunten om gehoor te geven aan de oproep uit de Koran 33.41: "Gij die gelooft, gedenkt Allah in veelvuldige gedenking".

In de volgende bladzijden trachten wij na te gaan wat de moslim van huis uit,, vanuit zijn cultureel godsdienstige erfenis heeft meegekregen. Het noemen en gedenken van de naam van God heeft daarin een voorname plaats en is zo verweven met het taalgebruik dat het niet weg te denken is. In het nederlands taalgebruik zal hij vergeefs zoeken naar soortgelijke uitdrukkingen. Ligt hierin voor de moslim misschien een zekere terughoudendheid om de nederlandse taal te leren?

Het gedenken van de naam van God.

Wie in moslimlanden dagelijks in contact komt met de bevolking en van het taalgebruik op de hoogte is, zal het opgevallen zijn dat het gedenken van de naam van God een belangrijke plaats inneemt in het gesprek. Gebeurtenissen, afspraken, wensen die men elkaar aanbiedt enz. worden in het licht gezien van God, de Almachtige? de Alwetende, de Meester, de Gever van alle goeds. Door de Heer herhaaldelijk te gedenken weet de moslim zich telkens weer opnieuw verbonden met God.

Het verzuim de naam van God en Zijn weldaden te gedenken wordt beschouwd als een gebrek aan levensstijl en wordt als kwalijk ervaren. Door dit verzuim geeft de mens immers te kennen de vergankelijke dingen van de wereld boven God te stellen en daardoor terug te vallen in de tijd van vóór het ontstaan van de Islam, de "tijd van onwetendheid", de "tijd van heidendom en menselijke dwaasheid".

Men vergist zich echter als men zou menen dat het noemen van de naam van God alleen maar voorkomt in bepaalde lagen van de islamitische bevolking b.v. bij vrome moslims van het platte land, die alles wat zich om hen heen afspeelt toekennen aan de machtige wil van God en die zich daaraan ontwerpen. Het gebruik van de naam van God vindt men in alle lagen van de bevolking. Het is bovendien een gewoonte die teruggrijpt op de oudste geschiedenis van de Islam. Het zijn namelijk de mystieke bewegingen in de eerste eeuwen van de Islam die deze praktijk een bijzondere impuls hebben gegeven.

Deze praktijk heeft een bepaalde vorm gekregen en is uitgegroeid tot wat we noemen een geestelijke oefening of meditatie techniek. Dit mediterend uitspreken van namen van God wordt "dhikr" genoemd.

In de mentaliteit van de Semitische volken is een naam gekoppeld aan het wezen dat onder die naam schuil gaat, m.a.w. het uitspreken van een naam stelt het genoemde in de aanwezigheid. Vandaar dat het uitspreken van ~~den~~ naam van God, God aanwezig stelt niet alleen op de lippen maar ook in het hart.

Het beoefenen van de "dhikr" werd later overgenomen door de moslim broederschappen, en maakte in deze kringen het grootste deel van hun gebedsoefeningen uit. Duizend en duizende malen werden bepaalde formules herhaald in gezamenlijke bijeenkomsten. Enkele van die formules zijn: "la ilaha ill'Allah" (geen godheid dan Allah), "Allah akbar" (God is de grootste), "Alhamdu l'illah" (lof aan God) enz.

Het gebruik van de naam van God zal van ieders persoonlijke instelling afhankelijk zijn en lopen van een authentieke beleving in het gebruik van die naam tot pure gewoonte. Het cultureel klimaat waarin een moslim leeft zal ook meespreken. Zo zal hij in de islamitische landen voortdurend worden herinnerd aan zijn moslim zijn. Het zal hem dus voor in de mond liggen om vrome formules te gebruiken die in de conversatie gangbaar zijn.

In de arabisch sprekende landen zal de inpassing van dit soort uitdrukkingen voor de hand liggen omdat ze vaak letterlijk genomen zijn uit de Koran, die in het Arabisch geschreven is.

Maar ook in de islamitische landen waar geen Arabisch gesproken wordt zijn deze Koraanse uitdrukkingen gemeengoed geworden en zijn als het ware tot het gewoon taalgebruik gaan behoren.

Geteld worden het aantal lofprijzingen.

Vanaf het begin bestond in de Islam de gewoonte om de aanroepingen en lofprijzingen te tellen. We vernemen dat uit een overlevering die tot ons is gekomen door Sa'id ben Abi Wakkas; hij vertelt dat hij eens de gezondene van Allah vergezeld toen hij een vrouw bezocht die bezig was haar lofprijzingen te tellen met behulp van kleine steentjes die ze voor zich had liggen. Hij sprak tot haar:

Zal ik u eens zeggen wat gemakkelijker gaat en heilzamer is?

"Lof aan God" zoveel malen als het aantal dingen die God geschapen heeft op aarde; "Lof aan God" zoveel malen als het aantal dingen die God geschapen heeft in de hemel; "Lof aan God" zoveel malen als het aantal geschapen dingen tussen deze twee; "Lof aan God" zoveel malen als het aantal dingen die nog geschapen zullen worden. En dit door op dezelfde wijze te zeggen "Allah akbar", "al-hamdu l'illahi" en "er is geen kracht en geen macht dan bij God alleen" (Shorter Encyclopaedia of Islam, uitg. E.J. Brill, Leiden) (pag. 549).

Een andere overlevering zegt verder:

De gezondene van Allah zei tot ons (de vrouwen van Medina): "Beoefent de tasbih, tahlil en de takdis, en telt deze lofprijzingen op uw vingers want ze zullen in rekenschap gebracht worden." (Ter zelfder plaatse).

De invoering van het gebedssnoer.

Het is bijna vanzelfsprekend dat de herhaling van steeds dezelfde lofprijzingen om een afronding vraagt, zodat een bepaald aantal lofprijzingen dan als een gebedsoefening kan worden beschouwd, die als gebedsoefening weer herhaald kan worden. Wanneer echter zo'n gebedspraktijk zich gaat ontwikkelen en vooral als er gemeenschappelijk gebeden gaat worden, zal steeds meer gezocht worden naar een vaste vorm.

Deze ontwikkeling vond plaats binnen de mystieke beweging in de Islam die onmiddellijk na de dood van de profeet Mohammed ontstond en het SUFISME wordt genoemd. I). Deze beweging gaf aanleiding tot het vormen van kleine broederschappen die zich toelegden op het inoefenen van gebedshoudingen en het vele malen herhalen van de naam van God en Zijn eigenschappen terwijl men een kransnoer door de vingers liet gaan.

Deze beweging heeft voortdurend onder druk gestaan van de voorstanders van de orthodoxe Islam. Theologen en rechtsgeleerden kwamen in verzet tegen deze beweging wat hier en daar zelfs leidde tot een ware vervolging. Ze beschouwden de SUFI (mystieken) als nieuwlichters, bringers van nieuwigheden (bid'a) waar de theologen in die eerste eeuwen geveilig op reageerden, als te zijn onvereenigbaar met de leerstelling van de Islam.

Maar ondanks dit verzet groeide de behoefte aan religieuze ervaring en aan contact met het goddelijke, het absolute.

Ook het gewone volk voelde zich meer aangesproken door de gebedspraktijken van de SUFI dan door geleerde uiteenzettingen van theologen. Zo verspreidde zich deze gebedspraktijk in brede lagen van de moslimgemeenschap en daarmee ook het gebruik van het gebedssnoer.

I) De benaming SUFISME heeft betrekking op de wollen mantel (Suf) die de aanhangers van deze beweging (SUFI) droegen.

De mystieke beweging van de SUFI kreeg pas vrij recht van bestaan in de 5de eeuw van de islamitische jaartelling (rond het jaar 1000 A.D.) en wel door toedoen van een groot geleerde Abu Hamid al-Ghazzali die tot deze beweging overging. Hij wist het SUFISME te verantwoorden door het in overeenstemming te brengen met de rechtzinnige leer zodat het zijn plaats kreeg in het godsdienstonderwijs aan de grote moskeeën.

Het gebruik van het gebedssnoer wordt pas in de 9de eeuw van de islamitische jaartelling (15de eeuw A.D.) algemeen erkend. Dit is te danken aan Suyuti die een verhandeling schreef over het gebruik van het gebedssnoer en pleitte voor de invoering ervan. (Goldziher in "Vorlesungen über den Islam").

Het gebruik tot op heden.

Sinds eeuwen wordt in de Islam het gebedssnoer gebruikt om het veelvuldig gedenken van de naam van God te tellen, want geen enkel gedenken van Gods naam zal verloren gaan. Dit gebruik is algemeen verbreid in de moslimgemeenschap. We moeten echter een toch wel belangrijke uitzondering maken en wel voor het Wahhabisme. Dit is een streng orthodoxe stroming in de Islam die ontstaan is in Saoedi-Arabië op het eind van de 18de eeuw.

De stichter van deze beweging is Mohammed ben Abd'al Wahhab (1703-1787) waarvan de naam Wahhabisme is afgeleid. Zelf noemen ze zich Muwahhidûn (unitariërs).

Hun voornaamste oogmerk is de Islam in zijn oorspronkelijk zuivere staat te handhaven of te herstellen. Vandaar o.a. hun zorg om iedere nieuwigheid (bid'a) en iedere vorm van heilige verering te weren.

Hun moskeeën zijn uiterst sober en geen enkele opsmuk wordt toegestaan.

Hun houding tegenover gebedspraktijken en het gebruik van het gebedssnoer komt in principe overeen met de houding van theologen en rechtsgeleerden ten tijde van het ontstaan van het SUFISME. In de praktijk komt het hierop neer dat de aanhangers van het Wahhabisme zelf deze gebedspraktijken niet beoefenen maar ze wel tolereren, zelfs tijdens de bedevaart naar Mekka, dus op het heilig grondgebied van de gewijde plaatsen waarvan de koninklijke familie Sa'udi die tot deze stroming behoort, de bewaker is.

De "schoonste namen" van God.

Vóór het ontstaan van de Islam was de naam Allah reeds bekend als één van de godheden van het toen nog heidense Mekka; Allah werd beschouwd als de God "al-Ilah" (samengetrokken tot Allah), Schepper en Meester van het oordeel. Door de prediking van de Koran wordt dit beeld van de godheid nader omschreven als de enige God, de God van alles wat bestaat, de overstijgende God.

God maakt zich bekend aan de mens door tekenen (ayat Allah) in het heelal. DE mens op zijn beurt heeft de plicht om over deze tekenen na te denken opdat hij God leert kennen in zijn weldaden en volmaaktheden. Aan al deze weldaden en volmaaktheden worden door God zelf namen gegeven; dit zijn wat men noemt de "schoonste namen".

Op verschillende plaatsen in de Koran lezen we: "Aan Allah behoren de schoonste namen, roept Hem dan daarmee aan", (Koran 7.180; vergelijk verder Koran 17.110; 20.8; 59.24).

In de moslim traditie bestaan er, zoals we boven al aangaven, 99 namen van God; De naam "Allah" staat apart en is de honderdste of de eerste naam. Het getal 99 vindt zijn oorsprong in een hadith I) die opgetekend werd in de bundel van Al Bukhari en van Moslem.

I) hadith = overlevering d.w.z. woorden of handelingen van de profeet die door gezaghebbende tijdgenoten van de profet zijn overgeleverd en later opgetekend.

De profeet zou gezegd hebben:

"Aan God behoren 99 namen, honderd min één; want Hij die zijns gelijke niet heeft wil met deze namen genoemd worden één voor één.

Hij die deze 99 namen kent gaat binnen in het paradijs".

De gebruikelijke lijst van 99 namen dekt niet de lijst namen die men zou kunnen vinden in de Koran. Sommige namen zijn letterlijk overgenomen uit de Koran, anderen niet. Vandaar dat er varianten zijn geweest. Het gaat ons hier om de meest gebruikelijke lijst. 2).

1. Allah, de naam aan God alleen eigen.

2 en 3. al rahmân, al rahîm, de Weldoener (de barmhartige), de Erbarmer.

4. al malik, de Koning; dit duidt op de onafhankelijkheid van God en de afhankelijkheid van ieder schepsel t.o.v. God.

5. al quddus, de Heilige, in de zin van afgescheiden: gescheiden van iedere besmetting, gescheiden zodat er geen benadering mogelijk is van het goddelijk mysterie.

6 al salam, 3), de Vrede; bezitter van een onverstoorbare vrede en schenker van vrede en heil.

7. al mumin, de Gelovige; God hecht geloof aan zichzelf en doet zijn gezondene gestand door zijn waarachtigheid; God is verder bron van veiligheid en bescherming voor de gelovigen.

8. al Muhaymin, de Wakende; een getuige die altijd tegenwoordig is. In verband te brengen met "amîn" in de zin van oprecht, waar in woord.

9. al'aziz, de Machtige, de Kostbare; God is als het ware zó zeldzaam dat Hij absoluut uniek is. God is zonder vader, zonder moeder, zonder plaats, zonder tijd, zo dat niets aan Hem gelijk is. God straft wie Hij wil; Hij is de meester.

10. al djabbâr, de Zeer Sterke; niets weerstaat Hem.

11. al mutakabbir, de Grootse; gewogen naar Gods wezen is alles klein en laag. (Ghazzali).

12. al khâliq, de Schepper, de Voortbrenger.

13. al bâri, de Schepper, de Voortbrenger.

14. al mussawir, de Organisator.

Deze 13 namen kan men in de Koran in dezelfde volgorde in surat 59 versen 22-24 vinden.

15. alghaffâr, de Toegevende, de Vergever bij uitstek.

16. al qahhâr, de Overweldigende.

2) de namen en korte uitleg zijn vertaald uit het artikel al asmâ al husnâ, van L. Gardet in de Encyclopedie van de Islam, 2de uitg. pag. 735 e.v.

3) Wordt het bepalend lidwoord "al" (de) gevolgd door de letters s-d-r-l-t-n dan heeft er samentrekking plaats b.v. al salam wordt uitgesproken as salâm.

17. al wahnâb, de Altijdgevende; Hij die geeft zonder er iets voor terug te ontvangen.
18. al razzâq, de Uitdeler van alle goeds (lichamelijk en geestelijk)
19. al fattâh, de Triomferende, de Rechter, de Openbaarder (naar gelang men de wortel van het arabische woord gebruikt zijn al deze drie nuances mogelijk).
20. al'alîm, de Kenner van alles wat kenbaar is.
21. al qâbidh, Hij die verengt.
22. al bâsit, Hij die verruimt.
23. al khâfidh, Hij die naar beneden haalt en vernedert.
24. al râfi', Hij die verheft in waardigheid.
25. al mu'izz, Hij die eer en kracht geeft.
26. al mudhill, Hij die kleinheid en laagheid geeft.
27. al sami', de Horende.
28. al basfr, de Ziende.
29. al hakam, de Rechter.
30. al 'adl, de Rechtvaardige; de rechtvaardigheid zelve.
31. al latîf, de Welwillende; die welwillendheid scheidt in de harten van zijn dienaren om open te staan voor zijn hulp.
32. al khabîr, de Scherpzinnige; die alle geheimen doorziet.
33. al halîm, de Zachtmoedige.
34. al 'azim, de Ontoegankelijke.
35. al ghafûr, de zeertoegevende; volgens Ghazzali onderstreept deze naam dat God verstokte zondaars vergeeft, terwijl al ghaffâr betekent de Vergever bij uitstek, zonder meer.
36. al shakûr, de Zeererkentelijke; d.w.z. God geeft een grote beloning voor een kleine daad, stelt in ere al wie Hem gehoorzaamt.
37. al ali', de Hoge.
38. al kabîr, de Grote.
39. al hafîz, de Bewaker; God waakt voortdurend om het geschapene in stand te houden en verslechtering te verhinderen.
40. al muqîr, er zijn 4 nuances van deze naam,
de Voeder van zowel geestelijk als lichamelijk voedsel,
de Beslisser, die het lot bepaald,
de Getuige,
de Tegenwoordige.
41. al hasîb, de Berekenaar; God geeft een toereikende hoeveelheid, en vraagt rekenschap wat er mee aan goed en kwaad is gedaan.

42. al djalîl, de Majesteitelijke; alle eerbied waardig.
43. al karîm, de Edelmoedige; vrijgevigheid; Hij die de maat van edelmoedigheid bepaalt; van wie alle adeldom voortkomt; die fouten vergeeft.
44. al-raqîb, de najverige Wachter.
45. al mudjîb, de Aanvâarder; die de gebeden aanvaardt en verhoort, zelfs de noden voorkomt.
46. al wâsi, de Alomtegenwoordige.
47. al hakîm, de Wijze; voorzichtig in al zijn beslissingen.
48. al waddâ, de Zeerbeminnende; die het goede voor heeft met zijn schepselen en het goede gratis verleent.
49. al madjîd, de Glorierijke.
50. al bâ'ith, Opwekker ten leven op de dag der verrijzenis.
51. al-shahîd, de Getuige; die het Mysterie kent en aanwezig is.
52. al haqq, de Werkelijke, Hoogste Waarheid; noodzakelijk door het wezen zelf, volmaakt waarachtig in zijn Woord en die de waarheid klaarblijkelijk maakt.
53. al wakîl, de Beheerder; aan wie alles wordt toevertrouwd.
54. al qawî, de Sterke; die macht heeft over alle dingen.
55. al matîn, de Onwankelbare; wiens macht is zonder grenzen.
56. al walî, de Vriend, de Beschermmer; in de betekenis van helper, verdediger.
57. al hamîd, de Lofwaardige.
58. al musi, de Opsommer van alle dingen.
59. al mubdi', de Brenger van iets nieuws; door wezens te scheppen met een innemend karakter.
60. al mu'id, Die doet opstaan uit de dode.
61. al mumît, de Schepper van de dood.
62. al muhyî, de Schepper van het leven.
63. al hayy, de Levende; de hoogste en volmaaktste staat van leven.
64. al qayyum, de Uit-zich-zelf-bestaande; die schepselen bestuurt waarvan er geen kan bestaan zonder Hem.
65. al wâdjid, de Schatrijke; aan wie niets ontbreekt.
66. al mâdjid, de Edele, de Hoge; aan wie behoren de soevereiniteit en de macht.
67. al ahad, de Ene; dit is een bij uitstek essentiële eigenschap van God.
68. al-samad, de Ondoordringbare; in de hoedanigheid van Meester, die regeert zonder last te ondervinden van de daden van zijn tegenstanders.

69. al qâdir, de Machtige.
- 70 al muqtadir, de Almachtige.
71. al muqaddim, Hij die naderbij brengt.
72. al mu'akhhir, Hij die verwijdert.
73. al awwal, de Eerste.
- 74, al akhîr, de Laatste.
75. al zâhir, de Klaarblijkelijke; bekend door een afdoend bewijs.
76. al bâtin, de Verborgene; zelf omsluiert, maar die de verborgenheden kent.
77. al wâlî, de Regerende.
78. al muta'âlî, de Zeer Hoge, de Verhevene.
79. al bar, Die vroomheid in de harten legt en bron is van weldaden.
80. al tawwâb, de Berouwvolle; God keert zich weer tot zijn dienaren die berouw tonen over hun fouten.
81. al muntaqim, de Wreker; hem kastijdt die niet gehoorzaamt.
82. al'afû, de Inschikkelijke; die wat fout is uitwist op de bladen waarop de handelingen van de mensen geschreven staan.
83. al ra'ûf, de Medelijdende; die de lasten wil verzachten.
84. malik al mulk, de Koning van het rijk.
85. dhu'l djalâl wa'l ikrâm, de Heer van Majesteit en Edelmoedigheid.
86. al muqsit, de Rechtmatige; dit zal tot uiting komen op de dag des oordeels.
87. al djâmi', de Bijeenroeper; die de wezens bijeenpast naar gelang hun gelijkenissen of verschillen en die de tegenstanders bijeen brengt op de dag des oordeels.
88. al ghanî, de Rijke; aan wie niets ontbreekt.
89. al mughnî, de Rijkmaker; die ieder schepsel uitdost.
90. al mâni', de voogdelijke Verdediger.
91. al dhârr, Hij die bedroefd maakt.
92. al nâfi', Hij die begunstigt.
93. al nûr, het Licht.
94. al hâdî, de Gids; die de rechte weg in de harten der gelovigen legt en ieder wezen naar zijn einddoel leidt.
95. al badî, de Vindingrijke Schepper; zonder voorbeeld of model; Hij zelf de absolute Eerste en niets is aan Hem gelijk.
96. al bâqi, de Eeuwige.

97. al wârith, de Erfgenaam; alles wat aan de schepselen is toevertrouwd komt weer tot Hem terug.

98. al rashîd, de Bestuurder; alles leidend met rechtvaardigheid op de weg van het goede.

99. al sabûr, de Zeergeduldige; langzaam om te kastijden, handelt Hij op de rechte tijd.

Alles wat verband houdt met de namen van God in de Islam wat men vindt in de Koran en in talrijke inscripties op muren zijn een diepgaande studie waard. Maar meer nog getuigt het bemediteren van die namen van een echte vroomheid waarin de goedheid van God voor de mensen tot uiting komt.

P. Backx

Litteratuur:

Grote Encyclopedie van de Islam, onder "al asmâ al husnâ" geschreven door L. Gardet.

Kleine Encyclopedie van de Islam, onder "subha".

Comprendre nr. 48 van Maart 1962 "Les noms divins dans l'Islam".

Comprendre nr. 137 van Juni 1976 "Prière sur les noms divins" uit het Arabisch in het Frans vertaald door Anne-Christine Blanc en Maurice Borremans.

AKTUALITEITEN: VROUW IN DE ISLAM.

Op 25 en 26 februari vond er in het R.A.I. gebouw in Amsterdam een congres plaats over "Women in Islam".

Aan dit congres is ook door de pers aandacht besteed. Aan het feministisch maandblad "Opzij" (Postbus 1311, Amsterdam) van april 1978 ontleen we de volgende impressies:

VROUW IN DE ISLAM.

Tessel Pollmann beschrijft in Vrij Nederland een kongres in Amsterdam, "waar de top van de islamitische wereld praatte over de Vrouw in de Islam.

De feministen en maatschappelijk werkers die een stevige discussie hadden verwacht over de krisissituatie waarin met name de islamitische gastarbeidersvrouw in Nederland zich vaak bevindt, werden teleurgesteld.

De islamitische wereld is de beste van alle werelden, en over ~~male~~ dingen als een konflikt tussen het geweten van de gastarbeidersvrouw en haar omgeving werd niet gepraat. Zo'n konflikt moet niet bestaan, en dus bestaat het niet....."

.....Wie, zoals ik, verwacht had dat we zouden praten over het moeizame leven van de moslimvrouw, kreeg de kous op de kop. "De westerse wereld en zij die leven onder invloed van de westerse beschaving lijden aan de ziekten van het verlies van de heiligheid van het gezin. Er gaat een kreet op in alle windstreken van het Westen over de generatiekloof, over het gebrek aan kommunikatie en begrip tussen ouders en kinderen, tussen man en vrouw, tussen de andere leden van het gezin". Aldus mevrouw Nisa Ali, die uit Engeland overgekomen was om deze, geheel Engelstalige, konferentie bij te wonen. Zij zei het duidelijker dan wie ook: niet de islamvrouwen zitten in de problemen, wij Westerse vrouwen zijn degenen die de hulp nodig hebben. Zo hebben we er nog niet tegenaan gekeken.

En het valt natuurlijk niet te ontkennen dat het Westerse leven niet probleemloos is, en dat massa's kinderen in konflikt leven met hun ouders, en massa's ouders met elkaar.

Maar of de Islam de oplossing is?....."

...Het gaat inderdaad - en dat is natuurlijk de reden waarom Westerse vrouwen naar urenlange getuigenissen over de Islam komen luisteren - om die verbinding tussen de Islam en het Westen die gelegd is door de olierijkdommen en door de gastarbeiders, en die niet meer te ontkennen is. De zwakte van een propagandabijeenkomst is dat ze totaal uitgaat van die ontkenning: de Islam moet zuiver, oorspronkelijk en vernieuwd beleefd worden, maar vrij van iedere Westerse smet. Het moslimgezin moet intact gehouden worden, de vrouwen moeten "tevreden zijn, schoon, ijverig, ze moet haar man naar buiten laten gaan om zijn godsdienstige plicht te doen, ze moet voor haar familie niet alleen vrouw en moeder zijn, maar ook schoonmoeder, dochter, nicht, schoondochter, tante, en zij moet voor al haar familieleden de tijd nemen, zij moet onderwijs genieten indien niet het familieleven daardoor in de verdrukking komt, zij moet het werken buitenshuis vermijden en haar man houden aan zijn plicht haar te onderhouden, zij moet haar kinderen het geloof en de tradities leren".

Maar ondertussen staat mevrouw Hassan wel te wachten op bus 80 om vanuit Amsterdam-West 's morgens om zes uur af te reizen naar de fabriek in Halfweg waar ze werkt voor een minimumloon omdat zij en meneer Hassan anders de flat niet betalen kunnen. Ondertussen komen haar zusters in een voortdurend conflict met hun mannen omdat ze naar een cursus babyverzorging willen, of naar een ouderavond, en niet mogen. Ondertussen komen Turkse meisjes van veertien jaar bij het bureau voor Rechtshulp aankloppen om een onderduikadres, omdat ze niet uitgetrouwde willen worden. Ondertussen zegt de directeur van Hulp voor Onbehuisden in Amsterdam: Na de Surinaamse vrouwen met de kinderen die nu bij ons zitten, verwacht ik een stroom van Marokkaanse en Turkse vrouwen die door hun man geslagen worden, en die het niet meer pikken. De eerste gevallen hebben we al gehad, en die vrouwen zetten de scheiding dan ook door.

Bij het steunkomiteé Marokkaanse vrouwen heeft men steeds vaker te maken met vrouwen die duidelijk maken hoe graag ze zouden willen meedoen aan een cursus, een avond eruit, een praatmiddag op de school van hun kinderen. Advokaten in Amsterdam krijgen steeds meer ontevreden vrouwen die beginnen te begrijpen hoezeer ze door hun werkgever worden bedrogen in hun recht op sociale verzekeringen.

Islamitische vrouwen in Nederland hebben een driewerf zwaar leven. Ze behoren hier tot het nieuwe proletariaat. Ze gaan gebukt onder de last van een genadeloos kapitalisme dat ze vaak tot op het bot uitzuigt. Ze hebben een kulturele en godsdienstige erfenis die - hoe je die verder ook waardeert - volstrekt tegengesteld is aan wat ze hier op straat, op de televisie en op het werk zien. Dat leidt binnen één generatie tot enorme problemen. Theologisch-kulturele konferenties over hoe het leven van de moslimvrouw zou behoren te wezen, veranderen daar niets aan. En dat hadden talloze Nederlandse prelaten, puttend uit hun rijke ervaring, aan hun islamitische broeders al lang kunnen uitleggen.

Ook het kwartaalschrift "Wereld en Zending" (jg. 7, nr. 2) wijdt in haar nummer van mei 1978 twee artikelen aan de positie van de vrouw in de islamitisch wereld. De bijdragen zijn van de hand van Dr. C. Vreede- de Stuers. Zij schrijft over Pardah: een aspekt van de gescheidenheid der sexen in Noord-India (pg. 128-134) en Drs A.C. Slomp- Mobach schrijft over "Vrouwen in enkele moslimse landen", een boekbespreking (pg. 135-141). Het boek dat besproken wordt is: Parveen Shaukat Ali, Status of Women in the Muslim World, a study of the Feminist movement in Turkey, Egypt, Iran and Pakistan. We attenderen op deze uitgave, die kan worden besteld door f 7.50 over te maken op giro 493248-van de Nederlandse Zendingsraad met vermelding van het themanummer "Jezus Christus bevrijdt en verenigt man en vrouw",

J. Slomp

OVERZICHT VAN GEBEDSRUIMTEN VOOR MOSLIMS IN NEDERLAND.

De mogelijkheden om gezamenlijk hun godsdienst te beleven in een echte moskee bestaat voor de talrijke Moslims in Nederland maar op heel weinig plaatsen.

Hier en daar is een tijdelijke gebedsruimte ingericht in een of ander oud gebouw, dat over enkele jaren afgebroken dient te worden. Soms is er helemaal niets aanwezig. Hoogstens kan bij gelegenheid van de jaarlijkse Ramadan een zaal ergens worden afgehuurd.

Om een inzicht te geven van deze pijnlijke situatie volgt hier een overzicht.

In de regio West-Brabant wonen ongeveer 2300 Turken en even zoveel Marokkanen. De voornaamste concentratiepunten zijn:

- Breda: zowel Turken als Marokkanen hebben ieder een eigen gebedsruimte in de oude Gemeentelijke Technische School die over enkele jaren wordt afgebroken.
- Roosendaal: in een oud schoolgebouw in de Belgiëëlaan zijn twee gebedsruimten ingericht, namelijk in de vroegere gymnastiekzaal en in een groot leslokaal. Zodoende hebben Turken en Marokkanen een eigen gebedsruimte.
- Bergen op Zoom: geen permanente gebedsruimte. Van jaar tot jaar wordt er bij gelegenheid van de Ramadan uitgezien naar een zaal.
- Zevenaar: idem
- Oosterhout: idem

In de regio Midden -Brabant wonen ongeveer 2400 Turken en 950 Marokkanen. De voornaamste concentratiepunten zijn in Tilburg en in Rijen een gebedsruimte, ingericht in een gebouw. Vooral Turken maken gebruik van deze ruimte. In Waalwijk, in Goirle en in Dongen zijn geen gebedsruimten maar in de maand Ramadan wordt een ruimte tijdelijk ter beschikking gesteld.

In de regio Oost-Brabant

- Eindhoven en omgeving hebben de 2900 Turken een gebedsruimte in de Fazantlaan. De 1100 Marokkanen hebben een gebedsruimte in een gebouw op de hoek van de Willemstraat.
- Helmond: Hier hebben de bijna 500 Turken een gebedsruimte in een voormalig schoolgebouw in de Azalialaan. De 575 Marokkanen hebben op dit ogenblik nog een gebedsruimte op de zolder van het gebouw van de Stichting, maar hopen op korte termijn te kunnen gaan verhuizen naar een voormalige kleuterschool in de Kluisstraat.
- Cuyk: 135 Marokkanen en 192 Turken hebben geen beschikking over een gebedsruimte. Bij gelegenheid van de Ramadan wel.
- Oss: 1100 Turken hebben even de beschikking gehad over een gebedsruimte bij de Watertoren. Wegens financiële problemen hebben ze deze moeten opgeven en hebben op dit ogenblik geen alternatief, tenzij gedurende de Ramadan.
- Uden: 700 Turken en 200 Marokkanen hebben geen beschikking over een gebedsruimte.
- Den Bosch: De 1200 Marokkanen hebben de beschikking gehad over een gebedsruimte in de Citadelkazerne. Zij hebben deze moeten verlaten en hebben op het ogenblik geen andere oplossing. Hetzelfde zal per 1 september a.s. gelden voor de 950 Turken. Zij moeten dan ook hetzelfde gebouw verlaten.

(wordt vervolgd)

J. Th. Rijk

HET BLAD "BEGRIP".

In nr. 35 gaven wij U enkele ontwikkelingen die zich voor hebben gedaan in het bureau "Begrip".

Het gelijknamige blad "Begrip" bestaat nu vier jaar. Weinigen van U zullen zich nog herinneren dat het eerste nummer verscheen in mei 1974. Misschien ging het ook wel onmiddellijk in de papiermand met de gedachte: weer zo'n eendagsvlinder, en wie is hij die er mee voor de dag komt.

Ik ben er inderdaad op mijn dooie eentje aan begonnen. De vragen: wat wil je ermee en wat zijn je mogelijkheden, hoeven dan niet aan een wijs beraad voorgelegd te worden en zijn al gauw bekeken, namelijk:

a) geen systematisch opgebouwde uiteenzettingen, maar iedere maand een in-jektie geven met als inhoud een of ander onderwerp betreffende de Islam.

b) mijn mogelijkheden gingen niet veel verder dan gebruik te maken van wat deskundige collega's van het Pauselijk Instituut van Arabische Studies te Rome reeds gepubliceerd hadden. In overleg met genoemde collega's werd goedgevonden dat hun artikelen en documentatie vanuit het Frans in het Nederlands vertaald werden. De originaliteit van "Begrip" is dus niet groot, hoewel er een aantal "eigen" nummers verschenen zijn.

Maar in de vier afgelopen jaren hebben zich ontwikkelingen voorgedaan. De Islam is meer en meer in de aandacht gekomen en is op weg een eigen gezicht te krijgen binnen de Nederlandse samenleving. Dit vraagt dat "Begrip" zich gaat afstemmen op de nationale situatie en de redactie een breder draagvlak krijgt, zodat we terecht kunnen zeggen dat via blad "Begrip" christenen en moslims in gesprek zijn, niet meer beperkt door een bepaalde groep, organisatie of stroming zowel binnen Christendom als Islam.

P. Backx

Hieronder vindt U de nieuwe samenstelling van de redactie van het blad "Begrip".

- P. Backx, Witte Pater, in dienst van de Cura Migratorum. Eindredakteur.
adres: Kruiskampsingel 365, 's Hertogenbosch, tel. 073-135926.
- J. Slomp, predikant in algemene dienst van de Gereformeerde Kerken.
adres: Dienstencentrum P.B. 202 Leusden. tel. 033-43244.
- J. Rijk, secretaris van het R.K. Vreemdelingen Pastoraat.
adres: Hinthamerstraat 177, 's Hertogenbosch. tel. 073-145159.
- G. Linssen, provinciaal van Scheut.
adres Sparrendaalseweg 5, Vught. tel. 04118-1217.
- H. Obdeyn, wetenschappelijk medewerker in Geschiedenis Universiteit Nijmegen.
adres: Weth. Broekmanstraat 47, Weurt-Beuningen. tel. 08897-3359.

Inhoudsopgave van de verschenen nummers vanaf Mei 1974 tot heden.

- 1 Gedachtenwisseling over dialoog tussen Islam en Christendom.
- 2 Dialoog Islam-Christendom gezien van islamitische zijde.
- 3 Vastenmaand Ramadan.
- 4 Met Moslims in gesprek over God.
Reaktie en gedragspatroon van de Moslim in onze Westerse samenleving.
- 5 De Bedevaart naar Mekka en het Offerfeest of Aïd el Kebir.
- 6 Kanttekeningen bij een experiment.
Islam in konfrontatie met Christus.
- 7 Islam in konfrontatie met Christus, deel II
Preek bij Eucharistie-viering.
- 8 De Islam en de problemen van onze tijd. (interview met de Sheikh van Al-Azhar, afgenomen door Hasanayn Karûm)
- 9 Internationaal Congres van Moslims en Christenen te Cordoba.
De Raad van Kerken te Soest op weg naar de ontmoeting met moslimse plaatsgenoten.
- 10 Inleiding over de Islam door een Christen, aanvaardbaar voor een Moslim.
- 11 Voorschriften met betrekking tot verboden spijsen en dranken.
- 12 De Moslim-kalender in de Arabische landen.
Globaal overzicht in opzet en werkwijze van bureau "Begrip".
- 13 Moslims vasten en wij Christenen.
- 14 De Islam en de Bijbel.
- 15 Moslims onder ons.
- 16 Moslims vieren Offerfeest.
Bedevaart naar Mekka.
Brieven van een Hazjj.
- 17 De Islam op zoek naar het heil.
- 18 Christus volgens de Koran.
- 19 Christus volgens de Koran, het mysterie van Christus dood.
Mohammedanen of Moslims?
- 20 Samenleven met buitenlandse werknemers.
Buitenlanders binnen of buiten?
Ziekenbezoek bij buitenlandse werknemers.
- 21 Joden-Christen-Moslim-groepen in Europa.
Dialoog: iedere vorm van communicatie.
- 22 Houdingen die een rol spelen in de ontmoeting met Moslims.
- 23 De Libanon.
- 24 Christenen in Transjordanië.
- 25 Het rituele gebed in de Islam.
- 26 Syrië.
- 27 Jerusalem.
- 28 Christenen in Turkije.
- 29 Het Iraakse meisje.
- 30 Persoonsrecht en familierecht in Moslimlanden.
- 31 Het gemengde huwelijk.
- 32 Ter verantwoording
Lezersonderzoek.
- 33 Dialoog tussen Moslims en Christenen en de godsdienstige gevoeligheden.
- 34 De Islam en de Schriften.
Resultaat lezersonderzoek.
- 35 Het gemengde huwelijk II.
- 36 Imam en Moskee.
- 37 Goed en kwaad in de Islam.
- 38 De Ahmadiyya-gemeenschap.
- 39 Conferentie in Salzburg.
- 40 Het gebedssnoer in de Islam.
De "99 mooiste namen" van God.

